

مقاله پژوهشی

بررسی مقایسه ای اثر نسبت تاج به ایمپلنت بر روی میزان تحلیل استخوان مارجینال اطراف ایمپلنت در نواحی خلفی ماگزیلا و مندیبل

دکتر معصومه خوشحال^{*}، دکتر فریبهرز وفایی^{**}، سجاد صدیق^{***}، دکتر امین قدرتی^{****}

دریافت: ۹۴/۷/۱۳ پذیرش: ۹۴/۱۲/۱۰

چکیده:

مقدمه و هدف: با توجه به رشد روز افزون استقبال بیماران برای استفاده از درمان ایمپلنت لازم است که کادر درمانی با اشراف کامل به فاکتور های موثر در پیش آگهی و موفقیت درمان از شکست های قابل پیشگیری جلوگیری نمایند. هدف از این مطالعه تعیین تاثیر نسبت های مختلف طول تاج به طول ایمپلنت (C/I Ratio) در نواحی خلفی ماگزیلا و مندیبل به عنوان یکی از اصول مهم بیومکانیک بر روی تحلیل استخوان مارجینال اطراف گردن ایمپلنت (MBL) است.

روش کار: این مطالعه بصورت یک مطالعه همگروهی آینده نگر اجرا گردید. در طی این مطالعه بیمارانی که در طول سال (۹۲-۹۳) در یک مطب خصوصی تحت درمان ایمپلنت قرار گرفته اند انتخاب و رادیوگرافی های ۶ ماهه و ۱۲ ماهه دیجیتال موازی ایشان جهت بررسی تاثیر نسبت تاج- ایمپلنت در نواحی خلفی ماگزیلا و مندیبل توسط کولیس دیجیتال بررسی گردید. همه بیماران مورد ارزیابی کلینیکی و رادیوگرافیک قرار گرفته و نتایج حاصله توسط آزمون های آماری آنالیز t-test و رگرسیون خطی چندگانه مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: در مجموع ۴۸ فیکسچر از سیستم SIC در ۱۸ بیمار شامل ۲۸ عدد در ماگزیلا و ۲۰ عدد در مندیبل مورد ارزیابی قرار گرفت. آنالیز آماری سطوح استخوان مارجینال اطراف گردن ایمپلنت ها در رادیوگرافی های تهیه شده، تفاوت معنی داری را در رابطه با تاثیر نسبت های متفاوت C/I Ratio بر روی تحلیل استخوان مارجینال اطراف ایمپلنت نشان نداد ($P = 0.94$)، همینطور بررسی مقایسه ای نواحی خلفی ماگزیلا و مندیبل حاکی از عدم تفاوت تاثیر مقادیر متفاوت C/I Ratio بر روی تحلیل استخوان مارجینال بود.

نتیجه نهایی: مطالعه حاضر نشان داد که در بررسی ایمپلنت های کارگذاری شده در نواحی خلفی دو فک با دارا بودن نسبت های تاج به ایمپلنت از $0.55/0.87$ تا $0.87/0.55$. میزان تحلیل استخوان مارجینال بررسی شده از نظر آماری تفاوت معناداری دیده نمی شود که حاکی از عدم ارتباط تحلیل استخوان مارجینال اطراف گردن ایمپلنت با نسبت های متفاوت تاج به ایمپلنت و ناحیه درمان است ($P > 0.05$).

کلید واژه ها: ایمپلنت دندانی / تاج دندان / تحلیل استخوان مارجینال / ماگزیلا

هدف از درمان ایمپلنت، بازسازی کانتور، فانکشن، راحتی، استتیک، صحبت کردن و سلامت طبیعی بیمار است. چیزی که دندانپزشکی ایمپلنت را به درمانی منحصر به فرد تبدیل کرده توانایی آن در دستیابی به این اهداف بدون ایجاد آتروفی استخوان است. در سال های اخیر استفاده از درمان های مرتبط با ایمپلنت بدلیل تأثیر مجموعه این عوامل افزایش یافته است:

مقدمه: هدف درمان دندانپزشکی بازگرداندن وضعیت بیمار به شرایط طبیعی از نظر عملکرد، راحتی، زیبایی، تکلم و سلامت بافت است. این درمان از حذف پوسیدگی تا جایگزینی دندانها توسط ایمپلنت متفاوت است. کاربرد ایمپلنت دندانی به شکل روز افزونی در حال گسترش است.

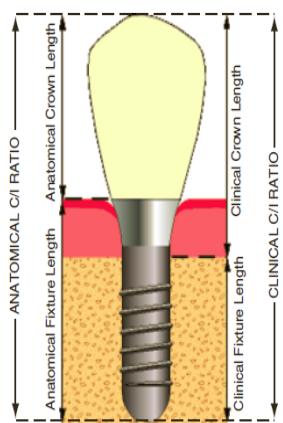
* استادیار گروه پریوتدنکیس دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان

** استادیار گروه پروتزهای دندانی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان

*** دانشجوی دوره دکتری سنجش و اندازه گیری دانشگاه علاوه طب اطبایی تهران

(aminghodrati@chmail.ir) **** دکتری حرفة ای دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان

موثری بر روی نتایج درمانی ایمپلنت دارد. چنانچه نسبت تاج به ایمپلنت نامناسب باشد باعث افزایش اثرات نیروهای غیر محوری می شود و باعث افزایش شکست در درمانهای پروتزی و کاهش ساپورت استخوان ناحیه سرویکال می گردد (۴). این نسبت از مقایسه دو جزء مجزا شامل ارتفاع تاج و طول ایمپلنت بدست می آید.

شکل ۱: نسبت تاج به ایمپلنت آناتومیکی و بالینی

در بررسی ریسک فاکتور های مختلف در ارتباط با نیرو در بیماران تحت درمان با ایمپلنت کانتی لور ها شامل ارتفاع روکش ها یا تاج ها در این لیست بعد از دندان قروچه در مقام دوم قرار می گیرند (۵).

فضای مربوط به ارتفاع کراون (CHS) به عنوان فاصله عمودی کرست ریج از پلان اکلوزال در نظر گرفته می شود و بر ظاهر پروتز دندانی نهایی و همچنین میزان نیروی وارد بر ایمپلنت و استخوان کرستال اطراف در ضمن وارد آمدن نیروهای اکلوزال تاثیر می گذارد. CHS به عنوان یک کانتی لور عمودی در نظر گرفته می شود. هر جهتی از وارد آمدن نیرو که در امتداد محور طولی ایمپلنت نباشد، استرس های کرستال را در ناحیه تقابل ایمپلنت-استخوان و همچنین پیچ های اباتمنت افزایش می دهد. هر اندازه که CHS بیشتر باشد نیرو های فوری وارد بر ایمپلنت بیشتر خواهد بود. به لحاظ زیبایی، هنگامی که میزان CHS زیاد است، پروتز نمی تواند به تنها یک تاج آناتومیک دندان های طبیعی را بازسازی و جایگزین نماید. در یک طرح درمان ایده آل، CHS می بایست برابر و یا کمتر از ۱۵ میلیمتر باشد (۵).

بارهای غیر محوری باعث ایجاد و افزایش و تمرکز نیرو بر روی استخوان کرستال در ناحیه سرویکال می شود (۶).

۱. طول عمر جمعیت مسن جامعه بیشتر شده است.
۲. پیامدهای شکست پروتزهای ثابت و پروتزهای پارسیل متحرک
۳. پیامدهای آناتومیک بی دندانی
۴. عملکرد ضعیف پروتزهای متحرک
۵. پیامدهای روحی روانی بدنبال از دست دادن دندان
۶. قابل پیش بینی تر بودن نتایج پروتزهای متکی بر ایمپلنت (۱).

طرح ریزی درمان جهت ایمپلنت موفق، مستلزم دانش خوب از بیومکانیک، ارزیابی مناسب از ظرفیت تحمل بار و طرح مهندسی خوب جهت حفظ Osseointegration همراه با مقاومت در مقابل بار اکلوزالی پیش بینی شده است (۲). واضح است که در صورت استفاده از رستوریشن های متکی بر ایمپلنت، اطلاع از علم بیومکانیک ایمپلنت ضروری است. ظرفیت تحمل بار (Load) ایمپلنت های حمایت کننده رستوریشن، باید از میزان بار وارد حین فانکشن بیشتر باشد. اگر بار وارد از ظرفیت تحمل بار ایمپلنت ها، پروتز یا استخوان حمایت کننده بیشتر باشد، بار بیش از حد (Over load) می تواند منجر به شکست مکانیکی یا بیولوژیک شود. در شکست مکانیکی (Mechanical failure) پیچ هایی که رستوریشن را محکم می کنند، ممکن است خمیده شده، شل شوند یا بشکنند. خسارت بارترین نوع شکست مکانیکی، شکستگی (Biologic failure) ایمپلنت است. در شکست بیولوژیک Resorption-remodeling استخوان اطراف ایمپلنت ها تحریک شده و منجر به تحلیل پیشرونده استخوان خواهد شد (۳) در بعضی موارد تحلیل استخوان اطراف ایمپلنت تا حدی پیشرفته می کند که ایمپلنت دیگر تحت حمایت استخوان نبوده و Osseointegration از بین می رود (۲).

از جمله عوامل مهمی که می توان به عنوان یکی از فاکتور های تاثیر گذار بر این مسئله نام برد، نسبت تاج به ایمپلنت (C/I ratio) است که با توجه به متغیرهایی که می تواند ایجاد کند از جمله محل تکیه گاه و فاصله آن از راس بازوی کارگر (CHS=Crown Height Space) (این فاصله دارای دو تعریف آناتومیک و کلینیکال است (شکل ۱) که با توجه به قوانین بیومکانیک در این پژوهش از تعریف کلینیکال آن که عبارت است از مرتفع ترین نقطه تاج تا راس کرست استخوانی استفاده می گردد) نقش بسیار

تحلیل استخوان کرستال، شکستگی و هرگونه فاکتور دیگری که به طور منفی با نیرو تحت تاثیر قرار می‌گیرد را نشان می‌دهند (۵).

اگر استخوان تحلیل رود طول تاج بیشتر شده و ارتفاع استخوان موجود کمتر می‌شود، یک ارتباط معکوس بین ارتفاع ایمپلنت و ارتفاع تاج وجود دارد (۶).

درک ارتباط استرس و مشکلات مرتبط با آن اصولی را برای سیستم درمانی پایدار فراهم می‌کند (۵).

گزارشات کلینیکی نشان دهنده افزایش تحلیل در استخوان مارجینال اطراف کانتی لورهایی هستند که برای جایگزینی دندان از دست رفته بکار می‌روند (۸-۱۰).

کویری نس و همکارانش ۹۳ بیمار ایمپلنت را با ترمیم‌های مختلف ایمپلنت، ارزیابی کردند و این گونه نتیجه گیری کردند که میزان تحلیل استخوان کرستال کاملاً در ارتباط با بارگذاری اکلوزالی است (۱۱).

۴ دلیل بیومکانیکی وجود دارد که می‌توان با کمک آنها توضیح داد که چرا یک ایمپلنت کوتاه خلفی پس از loading بیشتر در معرض خطر شکست قرار دارد (در مقایسه با ایمپلنت‌های بلند تر) : (۵)

۱. بالاتر بودن نیروی جویدن
۲. تراکم استخوان درناحیه
۳. ارتفاع افزایش یافته تاج

۴. ملحوظاتی و پیوست به ایمپلنت ایمپلنت ریج متمنکز می‌شود (۷) که حاکی از اهمیت کیفیت استخوان اطراف ایمپلنت در نتایج حاصل از درمان است.

تراکم استخوان موجود در ناحیه بی دندانی بیمار، عامل تعیین کننده جدی در پیش آگهی موفقیت، بطور اختصاصی برای هر بیمار می‌باشد (۷).

و همینطور موفقیت بالینی و طول عمر ایمپلنت‌های داخل استخوانی به میزان زیادی به سلامت بافت‌های نرم و استخوان ناحیه اطراف گردن ایمپلنت بستگی دارد (۷).

کیفیت استخوان در ناحیه خلف ماقزیلا ضعیف است و در خلف ماقزیلا معمولاً استخوان ترابکولار حمایت کننده ایمپلنت پراکنده است. در حالی که استخوان در ناحیه خلفی مندیبل متراکم تر است و استخوان کورتیکال ضخامت بیشتری دارد.

بررسی تحقیقات صورت گرفته در زمینه تاثیر نسبت تاج به ایمپلنت (C/I ratio) بر روی تحلیل استخوان

و هرچه طول تاج بیشتر شود، گشتاور نیرو‌ها تحت بارهای طرفی بیشتر خواهد شد به دلیل اینکه استرس در ناحیه‌ی کرست ایمپلنت متمنکز می‌شود، افزایش طول تاج به سرعت استرس‌ها را افزایش می‌دهد و افزایش طول تاج از ۱۰ میلیمتر به ۲۰ میلیمتر استرس را به میزان ۲۰۰ درصد افزایش می‌دهد.

اگر استخوان تحلیل رود طول تاج بیشتر شده و ارتفاع استخوان موجود کمتر می‌شود، یک ارتباط معکوس بین ارتفاع ایمپلنت و ارتفاع تاج وجود دارد (۷).

این واقعیت که بارگذاری بیش از حد اکلوزالی ممکن است عامل تحلیل استخوان کرستال مارجینال باشد، به این معنا نیست که سایر فاکتور‌ها فاقد اهمیت هستند. برای مثال فضای کوچک plat form یا ایمپلنت و ابامنت و عرض بیولوژیک، معمولاً روی استخوان مارجینال در طی ماه اول پس از اینکه ایمپلنت بصورت داخل مخاطی قرار گیرد، اثر می‌گذارد. موقعیت فضای کوچک نسبت به کرست استخوانی و طراحی Crest module ایمپلنت اساساً تحت کنترل طراحی ایمپلنت است به بیان دیگر، پاسخ اتوایمیون یا باکتریال بیمار، عرض بیولوژیک و پاسخ بیمار به ترومای جراحی در هنگام استقرار ایمپلنت، متغیر هایی هستند که معمولاً از کنترل دندان پزشک خارج اند. همین که پروتز نهایی به بیمار تحويل داده می‌شود وقایع متعددی که شامل تحلیل استخوان مارجینال هستند تا آن زمان رخ داده اند، این درحالی است که سایر وقایع، مانند بارگذاری بیش از حد اکلوزالی و رابطه‌ی آن با کیفیت استخوان باقی می‌مانند.

بارگذاری بیش از حد فاکتوری است که بیشتر تحت کنترل دندان پزشک ترمیم کننده است. اگر یک رابطه بین بارگذاری بیش از حد اکلوزالی و تحلیل استخوان کرستال وجود داشته باشد، دستآورد ها، برای کاهش استرس وارد شده به سطح تماس ایمپلنت مفید به نظر می‌رسد.

ارتفاع تاج یک کانتی لور عمودی است، که ممکن است استرس‌های وارد شده بر پروتز را تشید نماید. ارتفاع بلند تر تاج ناشی از تحلیل عمودی باعث می‌شود که بارگذاری بیش از حد اکلوزالی به دنبال تحلیل استخوان کریستال، افزایش یابد (۵).

کانتی لورها تشید کننده نیرو هستند و ریسک فاکتور قابل توجهی در ساپورت ایمپلنت، هرز شدن پیچ‌ها،

- ۶- تمامی ایمپلنتها به صورت دو مرحله ای قرار داده شوند.
- ۷- ایمپلنت ها در یک محدوده‌ی با میانگین تورک نرمال (۳۵ N·cm) قرار داده شوند.
- ۸- تمامی ایمپلنت ها توسط یک جراح و با استفاده از روش جراحی استاندارد قرار داده شوند.
- ۹- کیفیت استخوان براساس حس جراح (Tactile sense) حین جراحی ثبت گردید و فقط انواع D2 و D3 وارد مطالعه شدند.
- ۱۰- بیماران فاقد هرگونه عادات پارافانکشنال باشند.
- ۱۱- کراون ها از انواع PFM می‌باشند.
- ۱۲- اکلوژن براساس (Implant Protected Occlusion) IPO تنظیم گردد.
- ۱۳- کراون ها توسط یک پروتوزیست و یک لابراتوار ساخته شود.
- ۱۴- همه کراون ها از انواع سمان شونده باشند.
پس از انتخاب بیماران با شرایط فوق، از بیماران در جلسات پیگیری ۰ و ۶ ماهه پس از بارگذاری رادیوگرافی پری آپیکال دیجیتال موادی بعمل آمد و ارزیابی ها روی کلیشه‌ی رادیوگرافی بر روی یک نگاتوسکپ ثابت توسط یک ارزیاب با کولیس دیجیتال (Mitutoyo) با دقیقه ۰/۰۱ میلیمتر انجام گردید که ارزیابی ها بصورت زیر انجام پذیرفت:
رادیوگرافی ها در پیگیری های ۶ و ۱۲ ماهه از زمان بارگذاری انجام گرفت که در رادیوگرافی پیگیری ماه ششم موارد زیر مورد اندازه‌گیری قرار گرفت:

  ۱. ارتفاع اولین نقطه تماس استخوان تا آپکس ایمپلنت در ناحیه مزیال فیکسچر.
  ۲. ارتفاع اولین نقطه تماس استخوان تا آپکس ایمپلنت در ناحیه دیستال. در ادامه محاسبه مقادیر لازم جهت طول ایمپلنت دخیل در نسبت تاج به ایمپلنت با استفاده از معدل این دو مقدار برای نمایش تصویربرداری نزدیک تر به واقعیت محاسبه گردید.
  ۳. فاصله‌ی اکلوژال ترین نقطه کراون تا اولین نقطه تماس استخوان با فیکسچر.
  ۴. فاصله شولدر مزیال ایمپلنت تا اولین نقطه تماس استخوان با ایمپلنت در ناحیه مزیال.
  ۵. فاصله شولدر دیستال ایمپلنت تا اولین نقطه تماس استخوان با ایمپلنت در ناحیه دیستال.

مارجینال نشان دهنده نتایج ضد و نقیضی در این باب است که تعمیق در نحوه‌ی اجرای آنها و فاکتورهای شرکت کننده در پژوهش‌ها حاکی از بی توجهی به تفاوت پروگنوز های درمانی نسبت های تاج به ایمپلنت است. از آنجا که موفقیت درمان در گرو توجه به همه‌ی فاکتورهای موثر در درمان و همینطور توجه به اثر سینرژیسم فاکتورهای متعدد بر روی پیش‌آگهی درمان است یک تعریف درست از ارتباط ارتفاع تاج به طول ایمپلنت راهگشا می‌باشد. این مهم حاصل نمی‌شود مگر با مطالعه جنبه‌های مکانیکی و بیولوژیکی درمان ایمپلنت و توجه به نقش فاکتورهای موثر به صورت مجزا با ثابت نگاه داشتن سایر متغیرها که پژوهش پیش رو به دنبال مقایسه تاثیر تفاوت نسبت تاج به ایمپلنت در نواحی خلفی ماگزیلا و مندیبل بر روی سطح استخوان کرسیتال و ماندگاری ایمپلنت می‌باشد.

روش کار:

این مطالعه بصورت هم‌گروهی آینده نگر بر روی بیماران دارای ناحیه‌ی بی‌دنданی خلفی کاندید دریافت درمان ایمپلنت انجام گرفت که جهت درمان ایمپلنت در طی سال‌های ۹۲ و ۹۳ به یک مطب خصوصی شهر همدان مراجعه کرده بودند. پس از معاینات اولیه، رادیوگرافی تشخیصی شامل CBCT یا رادیوگرافی PA موادی (بسته به نیاز بیمار) تهیه می‌گردد. روش کار به بیمار توضیح داده شده و رضایت ایشان اخذ گردید.

ارزیابی های تکمیلی با توجه به ویژگی‌های مطروحه در زیر بر روی ۱۸ نفر از ایشان که توسط ۴۸ ایمپلنت سیستم شامل مولر و پرمولر تحت درمان گرفتند بعمل آمد:
۱- هیچگونه بیماری یا شرایط قابل توجه سیستمیک (از قبیل دیابت کنترل نشده، رادیوتراپی، کموتراپی و...) وجود نداشته باشد.

۲- حین جراحی حداقل ۱ میلیمتر استخوان اطراف سطوح باکال ولینگوال ایمپلنت باقیمانده باشد.
۳- ایمپلنت بلا فاصله بعد از کشیدن دندان گذاشته نشده باشد.

۴- بیماران اعتیاد به دخانیات نداشته باشند.
۵- هیچگونه بیماری پریودنتال وجود نداشته باشد و بیمار دارای بهداشت دهانی مناسبی باشد.

نواحی خلفی ماگزیلا و مندیبل را به نمایش می‌گذارد، برآن شدیم که آیا با افزایش نسبت‌های کراون به ایمپلنت میزان loss bone نیز افزایش پیدا می‌نماید یا خیر. در طی این مطالعه افراد با دانسیته‌های استخوانی متناسب با یکدیگر مقایسه می‌گردند که دانسیته‌های استخوانی در طی جلسه جراحی توسط tactile sense جراح مشخص گردیده و در پرونده بیماران ثبت می‌گردد. در جلسات پیگیری (follow up) بهداشت دهانی تمامی بیماران بررسی و آموزش‌های لازم جهت مسواک زدن صحیح داده می‌شود.

در نهایت داده‌ها بدست آمده با کمک آماره‌های توصیفی، جداول و نمودارها توصیف می‌شوند. با استفاده از آزمون لی ون برای برآورد واریانس داده جهت استفاده در آزمون آ بزرگی شده و متغیر پاسخ در گروه‌ها بررسی می‌شود و همچنین جهت تعیین همبستگی متغیر پاسخ و نسبت تاج به ایمپلنت از آزمون همبستگی استفاده می‌گردد و در نهایت با کمک روش تحلیل مدل رگرسیونی ارتباط هریک از متغیرها، با تعدیل اثر بقیه، تحقیق می‌شود که آیا با افزایش میزان نسبت تاج به ایمپلنت میزان تحلیل استخوان بیشتر می‌شود یا خیر و آیا این مولفه در نواحی خلفی ماگزیلا و مندیبل نیز با توجه به شرایط متفاوت فیزیولوژیک استخوان این نواحی و نحوه متنوع توزیع نیروها نیز متفاوت است یا تفاوتی مشاهده نمی‌شود.

کلیه اطلاعات توسط نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ و تحلیل‌ها در سطح ۹۵ درصد خواهد بود.

نتایج:

در مطالعه حاضر مجموعاً ۱۸ بیمار که تحت درمان با ۴۸ ایمپلنت قرار گرفته‌اند، ارزیابی شدند و هریک در یک دوره ۶ ماهه از زمان بارگذاری ایمپلنت تحت پیگیری قرار گرفته و رادیو گرافی‌های لازم از ایشان به عمل آمد و نتایج زیر بدست آمد :

تعداد ۲۸ عدد از ایمپلنت‌ها در ناحیه‌ی مندیبل، معادل $۵۸/۳$ درصد و تعداد ۲۰ عدد از ایمپلنت‌ها در ناحیه‌ی ماگزیلا، معادل $۴۱/۷$ درصد، قرار دارند.

میانگین تحلیل استخوان‌های مارجینال اطراف گردن ایمپلنت در ناحیه‌ی مندیبل، معادل $۱۳۲۷/۰$ و میانگین تحلیل استخوان‌های مارجینال اطراف گردن ایمپلنت در ناحیه‌ی ماگزیلا، معادل $۱۳۷/۰$ محاسبه شد.

در این اندازه گیری هم نهایت جانب احتیاط برای واقعی بودن اندازه با استفاده از میانگین فاصله شولدر در ناحیه مزیال و دیستال ایمپلنت با محل تماس استخوان با ایمپلنت جهت ارزیابی با کلیشه‌های ماه دوم، بعمل آمد. ۶ اندازه گیری ۳ عدد از ترد های ایمپلنت در قسمت بادی ایمپلنت.

جهت ارزیابی دوم و مشاهده میزان تحلیل بعد از بازه زمانی ۶ ماهه، یعنی در پیگیری ماه دوازدهم، موارد زیر اندازه گیری گردید :

۱. فاصله شولدر مزیال ایمپلنت تا اولین نقطه تماس استخوان با ایمپلنت در ناحیه مزیال.

۲. فاصله شولدر دیستال ایمپلنت تا اولین نقطه تماس استخوان با ایمپلنت در ناحیه دیستال.

۳. اندازه گیری ۳ عدد از ترد های ایمپلنت در قسمت بادی ایمپلنت.

قبل از هرگونه اندازه گیری و بدست آوردن داده‌های مطالعه مهارت ارزیاب جهت اطمینان از صحت محاسبه مقادیر دخیل در نتیجه مطالعه توسط متخصصین پریودانتیکس و پروستودانتیکس مطلع از جریان مطالعه مورد نظرات در نحوه محاسبه مقادیر قرار گرفت و لازم به ذکر است که در این مطالعه جهت هرچه واقعی تر نمودن اندازه‌های ثبت شده و حذف خطاهای انسانی عمل اندازه گیری هریک از مقادیر محاسبه شده در ۳ زمان متفاوت و نه در ۳ بار اندازه گیری هم زمان و متوالی بلکه در ۳ نوبت با فاصله‌ی زمانی، توسط عمل کننده واحد اندازه گیری گردیده است و همچنین جهت هرچه کمتر نمودن خطاهای تکنیکی رادیوگرافی از جمله Elongation و Shortening فاصله بین ۳ عدد از ترد های فیکسچر اندازه گیری شده و با در دست داشتن این اندازه در دو رادیوگرافی ماه ۱۲ و استفاده از تناسب خطاهای حاصل از تهیه رادیوگرافی را جهت افزایش دقت مطالعه به اندازه واقعی آنها نزدیک تر نمودیم.

سپس نسبت کراون به ایمپلنت را برای هریک از ایمپلنت‌ها کار گذاشته شده محاسبه نموده و با ارزیابی مقادیر بدست آمده از فاصله شولدر ایمپلنت در نواحی مزیال و دیستال تا اولین نقطه تماس استخوان با ایمپلنت در نواحی دیستال و مزیال در نوبت اول و دوم اندازه گیری به عنوان فاکتور مورد بررسی مطالعه که بررسی آن ارتباط تحلیل با نسبت‌های متفاوت تاج به ایمپلنت در

۱۱۱۷/۰ است.

در آزمون پارامتریک بودن داده ها، مقدار P کوچکتر از ۰/۰۵ می باشد، لذا داده ها در دو گروه ایمپلنت با قطرهای ۳/۴ و ۴ میلیمتر، غیرپارامتریک بوده و در نتیجه از آزمون غیرپارامتریک من ویتنی استفاده گردید.

مقایسه میزان تحلیل استخوان در استخوان هایی با ایمپلنت با قطر ۳/۴ میلیمتر با میانگین ۰/۱۶۳۷ و با ایمپلنت با قطر ۴ میلیمتر با میانگین ۱۱۱۷/۰ نشان می دهد که میزان تحلیل استخوان مارجینال اطراف گردن ایمپلنت ها در ایمپلنت های با قطر ۳/۴ میلیمتر بیشتر از قطر ۴ میلیمتر می باشد اما با استفاده از آزمون من ویتنی نشان داده می شود که تفاوت میانگین ها معنادار نیست :

(آزمون یک دامنه $W=631.5$, $P=0.243$)

در بررسی ارتباط طرح درمان و میزان تحلیل، دیده می شود، تعداد ۱۶ طرح درمان single ، معادل ۳۲/۳ درصد و تعداد ۱۶ طرح درمان splint ، معادل ۶۶/۷ درصد می باشند.

دیده می شود میانگین تحلیل استخوان های مارجینال اطراف گردن ایمپلنت، با طرح درمان single، معادل ۱۹۳۴ و میانگین تحلیل استخوان های مارجینال اطراف گردن ایمپلنت، با طرح درمان splint، معادل ۰/۱۰۵ است.

در آزمون پارامتریک بودن داده ها، مقدار P کوچکتر از ۰/۰۵ می باشد، لذا داده ها در دو گروه با طرح درمان splint و single، غیرپارامتریک بوده و در نتیجه از آزمون غیرپارامتریک من ویتنی استفاده گردید.

مقایسه میزان تحلیل استخوان در طرح درمان از نوع single با میانگین ۱۹۳۴ و نوع splint با میانگین ۰/۱۰۵، نشان می دهد که میزان تحلیل استخوان مارجینال اطراف گردن ایمپلنت ها در طرح درمان های single، بیشتر از انواع splint می باشد اما با استفاده از آزمون من ویتنی نشان داده می شود که تفاوت میانگین ها معنادار نیست : (آزمون یک دامنه $W=737$, $P=0.125$)

در بررسی رابطه تغییر نسبت تاج به ایمپلنت با میزان تحلیل، دیده می شود که تغییر نسبت تاج به ایمپلنت ۰/۷۸ و بیشترین نسبت تاج به ایمپلنت ۲/۵۵ و میانگین آن ۱/۳ می باشد و تحلیل استخوان مارجینال اطراف گردن ایمپلنت، بین صفر تا ۰/۸۷ تغییر می کند و میانگین آن ۱۳۴۵/۰ می باشد.

در آزمون پارامتریک بودن داده های مربوط به محل درمان، مقدار P کوچکتر از ۰/۰۵ می باشد، لذا داده ها در دو گروه مندیبل و ماگزیلا غیرپارامتریک بوده و در نتیجه از آزمون غیرپارامتریک من ویتنی استفاده گردید.

مقایسه میزان تحلیل استخوان در محل درمان مندیبل با میانگین ۰/۱۳۲۷ و محل درمان خلف ماگزیلا با میانگین ۰/۱۳۷۰ نشان می دهد که میزان تحلیل استخوان مارجینال اطراف گردن ایمپلنت ها در ناحیه خلف مندیبل می باشد، اما با استفاده از آزمون من ویتنی نشان داده می شود که تفاوت میانگین ها معنادار نیست : (آزمون یک دامنه $W=484$, $P=0.445$)

در بررسی رابطه کیفیت استخوان و میزان تحلیل، تعداد ۲۵ عدد از استخوان فک ها دارای کیفیت D2، معادل ۵۲/۱ درصد و تعداد ۲۳ عدد از استخوان فک ها دارای کیفیت D3 ، معادل ۴۷/۹ درصد می باشند.

میانگین تحلیل استخوان های مارجینال اطراف گردن ایمپلنت ، با کیفیت استخوان D2 ، معادل ۰/۱۳۲۰ و میانگین تحلیل استخوان های مارجینال اطراف گردن ایمپلنت، با کیفیت استخوان D3 ، معادل ۰/۱۳۷۱ است.

در آزمون پارامتریک بودن داده ها، مقدار P کوچکتر از ۰/۰۵ می باشد، لذا داده ها در دو گروه کیفیت استخوان D2 و D3 غیرپارامتریک بوده و در نتیجه از آزمون غیرپارامتریک من ویتنی استفاده گردید.

مقایسه میزان تحلیل استخوان در استخوان هایی با کیفیت D2 با میانگین ۰/۱۳۲ و D3 با میانگین ۰/۱۳۷۱ نشان می دهد که میزان تحلیل استخوان مارجینال اطراف گردن ایمپلنت ها در استخوان هایی با کیفیت D3 بیشتر از انواع D2 می باشد اما با استفاده از آزمون من ویتنی نشان داده می شود که تفاوت میانگین ها معنادار نیست :

(آزمون یک دامنه $W=606.5$, $P=0.455$)

در بررسی ارتباط قطر و میزان تحلیل، تعداد ۲۱ عدد از ایمپلنت ها با قطر ۳/۴ میلیمتر، معادل ۴۳/۸ درصد و تعداد ۲۷ عدد از ایمپلنت ها با قطر ۴ میلیمتر، معادل ۵۶/۳ درصد می باشند.

میانگین تحلیل استخوان های مارجینال اطراف گردن ایمپلنت، با ایمپلنت به قطر ۳/۴ میلیمتر ، معادل ۱۶۳۷ و میانگین تحلیل استخوان های مارجینال اطراف گردن ایمپلنت، با ایمپلنت با قطر ۴ میلیمتر ، معادل

به صورت روزانه کلینیسین ها در میان مراجعه کنندگان به ایشان جهت درمان ایمپلنت با تعداد فراوانی از بیماران که از بی دندانی خلفی رنج می برند مواجه می شوند و به دنبال طرح ریزی بهترین شرایط درمانی برای آنها هستند، موضوع مذکور زمانی پیچیده می گردد که افراد دارای نواحی بی دندانی متقابل در دو فک با ریج هایی تحلیل رفته و آتروفیه باشند و هم اکنون ارائه بهترین شیوه درمان به بیماران که در عین موفقیت بتواند کوتاه ترین chair time ممکن و همینطور کمترین بار مالی را برای بیماران فراهم نماید مستلزم در نظر داشتن انواعی از احتمالات و طرح درمان های مختلف است. بطور مثال آیا می توان با ایمپلنت هایی کوتاه و در عین حال طول های تاج بلند بدون نیاز به انجام جراحی های بازسازی ریج ، اقدام به درمان نمود؟ و یا اینکه بطور مثال با توجه به کیفیت و شرایط استخوانی ماگزیلا و مندیبل با توجه به احتمال مقاومت بیشتر در برابر تحلیل در یکی از نواحی خلفی دو فک می توان شرایط را از نظر تقسیم فضا و طول تاج ها به نفع فک مقابل تغییر داد؟ و بسیاری از احتمالات دیگر که در صورت بررسی آنها در مطالعات می تواند در نهایت بیشترین راحتی و آرامش را با توجه به کاهش مدت درمان، کاهش طول دوران نقاوت درمانهای جراحی و کاهش هزینه ها، برای بیماران فراهم آورد.

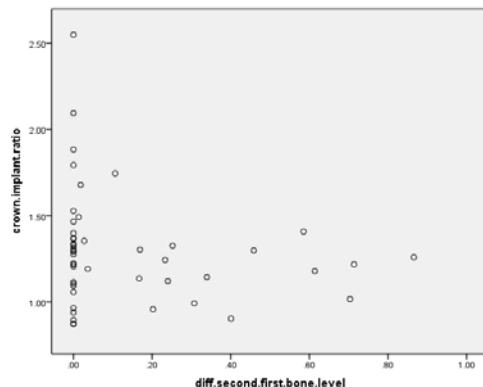
در سال ۱۹۸۹ اولین مطالعه که در آن نسبت تاج به ریشه مورد توجه و بررسی قرار گرفته بود توسط بروس و همکارانش منتشر گردید ، نتایج حاصل از این مطالعه که شامل یک بررسی ۵ ساله بروی ایمپلنت های قرار گرفته در ماگزیلا و مندیبل بود نشان داد که نسبت های متفاوت تاج به ایمپلنت در رابطه با موفقیت و یا شکست ایمپلنت شاخص حساس تر و با بروز سریعتری نسبت به شاخص ارتفاع استخوان کرستال اطراف ایمپلنت و یا حتی عمق پاکت بود (۱۲).

سال های بعد استفاده از ایمپلنت های بلند دندانی در راستای کاهش میزان استرین وارد بر استخوان کرستال اطراف ایمپلنت برای سال های متمادی توصیه می گردید و بصورت یک استاندارد قرار گرفت که این نتایج را می توان در مطالعات ویات و همکاران در سال ۱۹۹۸ که ۷۷ بیمار را با ۲۳۰ ایمپلنت و پیگیری متوسط ۵/۴۱ ساله مورد ارزیابی قرار داده بودند و همینطور مطالعات

بر اساس جدول ۱ بین نسبت های متفاوت طول تاج به ایمپلنت و تحلیل استخوان مارجینال اطراف گردن ایمپلنت، همبستگی معناداری وجود ندارد (آزمون تک دامنه، $P > 0.05$ ، $N = 48$) و نمودار پراکندگی به خوبی نشان می دهد که این دو متغیر همبستگی معناداری ندارند.

جدول ارتباط بین نسبت تاج به ایمپلنت و تحلیل استخوان مارجینال

نسبت تاج به ایمپلنت	میزان تحلیل استخوان مارجینال	نسبت تاج به ایمپلنت	میزان تحلیل استخوان مارجینال
۰/۱۹۲	۱	۰/۱۹۲	Pearson همبستگی
۰/۰۹۴			معناداری (یک سویه)
۴۸	۴۸	۴۸	تعداد
			نمودار تحلیل استخوان مارجینال
۱	۰/۱۹۲	۰/۱۹۲	Pearson همبستگی
			معناداری (یک سویه)
۴۸	۴۸	۴۸	تعداد

نمودار ۱: ارتباط بین نسبت تاج به ایمپلنت و تحلیل استخوان مارجینال

بحث:

شایعترین علل مشکلات مرتبط با ایمپلنت ها در ارتباط بالستریس است. بنابراین طرح درمان کلی باید بصورت زیر باشد :

الف : بررسی بزرگترین فاکتورهای نیرو در سیستم
ب : تنظیم مکانیزم هایی برای محافظت از سیستم کلی
ایمپلنت - استخوان - پروتز

برای تعیین یک ارتباط بیشتر میان تحلیل استخوان مارجینال و بارگذاری بیش از حد اکلوزال، مقالات مرتبط از بیومکانیک سلولی، اصول مهندسی، خصوصیات مکانیک استخوان، فیزیولوژی استخوان، بیومکانیک طراحی ایمپلنت مطالعات حیوانی و گزارشات کلینیکی ارائه شده اند.

کوتاه بود (۱۸).

اگرچه گروهی از محققان معتقد به استفاده از ایمپلنت های کوتاه بودند و نتایج تحقیقات ایشان حاکی از موفقیت این موضوع بود برخی دیگر از محققان برآن بودند که با استفاده از ایمپلنت های کوتاه طول های تاج بلند تر و درنتیجه افزایش نسبت های تاج به ایمپلنت را باعث می شود که می توان نتایج آن را بر ریسک افزایش یافته بر استخوان کرستال و تحلیل آن مشاهده نمود که در این رابطه می توان به مطالعه رنگرت و همکارانش اشاره نمود که در سال ۱۹۹۷ منتشر گردید. در یکی از مطالعات که وانگ و همکارانش انجام دادند، طی یک مطالعه از نوع تجزیه و تحلیل های با عناصر محدود (Finite-element analysis) بیان کردند که ریسک افزایش استرس بر روی استخوان تیغه ای اطراف ایمپلنت و در نتیجه تحلیل استخوان مارجینال، در کاهش نسبت طول تاج به ایمپلنت، با کاهش ارتفاع تاج در مقایسه با افزایش طول ایمپلنت بیشتر کاهش می یابد (۱۹).

به مرور زمان با توجه به انتشار مقالاتی که بطور مخصوص به بررسی تاثیر عامل نسبت تاج به ایمپلنت پرداخته بودند این موضوع کمی بیشتر مورد بحث و بررسی قرار گرفت، بررسی مقالات مذکور بطور غالب حاکی از عدم تاثیر معنادار نسبت های متغیر C/I (Crown/Implant ratio) بر روی تحلیل استخوان مارجینال و بطور کلی موفقیت و یا شکست درمان بود در عین حال مشاهده مطالعاتی که از ارتباط معنادار نسبت های متغیر مارجینال سخن به میان می آورد و در عین حال مطالعاتی بودند که بر خلاف سایر مطالعات انجام شده، مطالعات آزمایشگاهی از نوع آنالیز با تعداد داده های محدود (finite element) بودند که به بررسی اثر یک فاکتور بدون دخالت سایر فاکتور های موثر می پرداختند، در حالی که در بررسی ایمپلنت های دندانی عوامل موثر نبیرو و استرس در دهان بسیار متعددند و در عین حال دارای اثرات متقابل و پیچیده بر روی یکدیگر هستند، جای خالی تأمل و بررسی های بیشتر احساس می شود (۲۰-۲۸).

بررسی ها در این مطالعه در ابتدا در مورد فاکتورهای جدا سازی شده به صورت مستقل و با توجه به تاثیر بر روی میزان تحلیل استخوان انجام پذیرفت و سپس نسبت های تاج به ایمپلنت جهت تعیین اثر بر روی میزان

لخلوم و همکارانش که در سال ۱۹۹۹ به بررسی ۴۶۱ ایمپلنت با پیگیری ۱۰ ساله پرداختند و مطالعه نارت و همکارانش که در سال ۲۰۰۲ به بررسی ۱۹۵۶ ایمپلنت در یک دوره زمانی ۱۶ ساله پرداختند مشاهده نمود (۱۳-۱۵). پس از ظهور نسل های بعدی ایمپلنت با سطوح متفاوت، صرف استفاده از ایمپلنت هایی با طول های بلند در راستای داشتن درمانی موفق سوال بر انگیز گردید و بعد ها مقالات متعددی منتشر گردیدند که نشان دهنده این واقعیت بودند که ایمپلنت های کوتاه (با طولی برابر و یا مساوی ۱۰ میلی متر) هم می توانند موفقیت و پیش آگهی طولانی مدتی، مشابه ایمپلنت هایی با طول های بلندتر از خود نشان دهند که در این رابطه می توان به مطالعات تن و همکارانش اشاره نمود که در سال ۱۹۹۸ منتشر گردید و در طی این مطالعه ایشان در طول یک دوره ۶ ساله ۱۲۶ بیمار با ۲۵۳ ایمپلنت کوتاه با طولی برابر ۶ میلی متر را در تحت درمان قرار دادند و ایمپلنت های جا گذاری شده موفقیت قابل مقایسه ای را در برابر استفاده از ایمپلنت های با طول بلند تر از یک سیستم از خود نشان دادند (۱۶). سپس مطالعات فایبرگ و همکارانش که در سال ۲۰۰۰ منتشر گردید گمانه زنی ها را در رابطه با امکان استفاده از ایمپلنت های با طول کوتاه بیشتر نمود، در طی این مطالعه ۲۴۷ ایمپلنت با طول ۷ میلی متر و ۱۳ ایمپلنت با طول ۶ میلی متر در ۴۹ بیمار کار گذاشته شد و میزان تحلیل استخوان مارجینال در دوره های زمانی ۱، ۵ و ۱۰ ساله مورد ارزیابی قرار گرفت که نتایج نشان دهنده موفقیت طولانی مدت ایمپلنت های کوتاه بکار رفته و یک درمان بسیار بسیار قابل پیش بینی بود (۱۷). همچنین نتایج مطالعات رنوآرد که در سال ۲۰۰۵ ارائه گردید، صحت نتایج مطالعات پیشین را تایید می نمود ، که در این مطالعه ۸۵ بیمار که تحت درمان با ۹۶ ایمپلنت کوتاه با طول هایی برابر ۶ تا ۸/۵ میلی متر قرار گرفته بودند برای متوسط ۳۷/۶ ماه تحت پیگیری قرار گرفتند و میزان تحلیل استخوان مارجینال اطراف ایمپلنت ها توسط رادیوگرافی های بعمل آمده مورد ارزیابی قرار گرفت که نتایج آماری حاصل از داده های این مطالعه حاکی از میانگین ۴۴/۰ میلیمتر تحلیل استخوان برای یک دوره ۲ ساله از بعد از تحت فانکشن قرار گرفتن ایمپلنت ها بود که نشان دهنده موفقیت در استفاده از این ایمپلنت های

در این مطالعه در ارتباط با تاثیر نسبت های متفاوت تاج به ایمپلنت در تحلیل استخوان مارجینال مورد بررسی قرار گرفت و نتایج بدست آمده نشان از عدم تاثیر ($P=0.445$) محل درمان در افزایش میزان تحلیل استخوان مارجینال در ارتباط با نسبت های متفاوت تاج به ایمپلنت داشت که با مطالعه شولت و بیردی که در سال ۲۰۱۰ منتشر گردید، دارای هم خوانی بود (۲۴).

در انتهای به بررسی میزان همبستگی نسبت های متفاوت تاج به ایمپلنت با متغیر تحلیل استخوان مارجینال اطراف گردن ایمپلنت پرداخته شد که نتایج بدست آمده همبستگی معناداری را بین این دو مولفه نشان ندادند، می توان همین نتایج را در مطالعات بلانک که در قالب یک مطالعه مروری که در سال ۲۰۰۹ به چاپ رسیده بود و همچنین مطالعات برنارد و همکارانش در سال ۲۰۰۶، شولت و همکاران در سال ۲۰۱۰ ، شولت و همکاران در سال ۲۰۰۷ ، اشنایدر و همکارانش در سال ۲۰۱۲ نیز مشاهده نمود (۲۶-۲۶) البته لازم به ذکر است که مایور و همکارانش در سال ۲۰۱۲ در طی مقاله ای که منتشر نمودند از تاثیر $11/45$ درصدی نسبت تاج به ایمپلنت براسنوس واردہ بر استخوان مارجینال صحبت به میان آورده (۲۱) و نیسان و همکارانش در سال ۲۰۱۱ در طی مقاله خود به تاثیر مقایسه ای نسبت تاج به ایمپلنت و میزان ارتفاع تاج بر روی استخوان مارجینال پرداختند و مدعی شدند که ارتفاع تاج در مقایسه با نسبت تاج به ایمپلنت از نظر تاثیر بروی تحلیل اهمیت بیشتری دارد (۲۰) و از طرفی در سال ۱۹۸۹ اولین مطالعه که در آن نسبت تاج به ریشه مورد توجه و بررسی قرار گرفته بود توسعه بروس و همکارانش منتشر گردید ، نتایج حاصل از این مطالعه که شامل یک بررسی ۵ ساله بروی ایمپلنتهای قرار گرفته در ماگزیلا و مندیبل بود نشان داد که نسبت های متفاوت تاج به ایمپلنت در رابطه با موقفيت و یا شکست ایمپلنت شاخص حساس تر و با بروز سریعتری نسبت به شاخص ارتفاع استخوان کرستال اطراف ایمپلنت و یا حتی عمق پاکت بود (۱۲) و یونگ و همکارانشان در سال ۲۰۱۲ (۲۸) و همینطور بلانک، برنارد و همکارانشان در سال ۲۰۰۶ (۲۳) در طی مقالات خود صحبت از ارتباط معکوس نسبت تاج به ایمپلنت بر روی میزان تحلیل استخوان مارجینال شدند، بدین صورت که در نسبت های کمتر تاج به ایمپلنت میزان تحلیل استخوان مارجینال بیشتر است.

تحلیل استخوان مارجینال اطراف گردن ایمپلنت ها در آزمون همبستگی بررسی گردید.

در مطالعه حاضر تحلیل استخوانی ۴۸ ایمپلنت جایگذاری شده بررسی گردید و بازه ای از ۰/۰۰ تا ۰/۸۷ را در برگرفت که میانگینی برابر 0.13 را نشان می داد.

نسبت تاج به ایمپلنت فاکتور دیگری بود که این پژوهش به دنبال مطالعه اثر آن بر روی میزان تحلیل استخوان مارجینال اطراف گردن ایمپلنت های کار گذاری شده با در نظر گرفتن سایر متغیر های تاثیر گذار بود که نسبت مذکور بازه ای از 0.87 تا 0.55 را با میانگین 1.29 در بر می گرفت.

از جمله فاکتور هایی که در این مطالعه مد نظر قرار گرفت کیفیت استخوان محل جایگذاری ایمپلنت ها بود که با توجه به اطلاعات بدست آمده در زمان جراحی بیماران، توسط حس جراح، بیماران در دو گروه با انواع استخوان D2 و D3 دسته بندی گردیده و از نظر تاثیر بر تحلیل استخوان اطلاعات بدست آمده ارزیابی گردید که نتایج حاصله در این مطالعه حاکی از عدم تاثیر معنادار ($P=0.445$) کیفیت دو نوع استخوان D2 و D3 بر روی تحلیل استخوان مارجینال بود و نتایج حاصله با نتایج مطالعه ای که داوید اشنایدر و همکارانش در سال ۲۰۱۲ انجام گرفته بود (۲۶) هم خوانی داشت.

در مطالعه حاضر ایمپلنت های کار گذاری شده از نظر قطر در دو گروه با قطر $3/4$ و 4 میلیمتری جای گرفتند و اطلاعات بدست آمده جهت تعیین تاثیر بر میزان تحلیل استخوان مارجینال اطراف گردن ایمپلنت بررسی گردید که نتایج همسو با نتایج مطالعه داوید اشنایدر و همکارانش در سال ۲۰۱۲ ، حاکی از عدم تاثیر معنادار ($P=0.243$) قطر ایمپلنت ها بر روی میزان تحلیل استخوان ها بود.

همچنین طرح درمان های ایمپلنت های جایگذاری شده شامل انواع splint و single برای تعیین اثر بر روی میزان تحلیل استخوان مارجینال نیز در نظر گرفته و ارزیابی شد که نتایج حاکی از عدم ارتباط معنادار آماری ($P=0.125$) بین این متغیر و میزان تحلیل استخوان مارجینال بود که نتایج حاصله همسو با مطالعه ای بود که برنارد و بلانک و همکارانشان در طی مقاله ای منتشر نمودند (۲۳).

محل درمان شامل نواحی خلفی ماگزیلا و مندیبل نیز

نتیجه نهایی :

با توجه به بررسی های انجام شده در این مطالعه دیده شد که اجزای متفاوت نسبت تاج به ایمپلنت یعنی طول تاج (CHS) و طول ایمپلنت می توانند بصورت مجزا و نه در ارتباط با یکدیگر بروی تحلیل استخوان مارجینال اطراف گردن ایمپلنت تاثیر گذار باشند.

سپاسگزاری :

مطالعه اخیر برگفته از پایان نامه دکتری حرفه ای دندانپزشکی می باشد. بدینوسیله از کلیه عزیزانی که در انجام این پژوهش با ما همکاری نمودند کمال تشکر را داریم. ضمناً نتایج این مطالعه با منافع نویسندها در تعارض نمی باشد.

References

- Misch C: Rationale for dental Implants. In: Misch c. Contemporary Implant dentistry. 3rd ed. St Louis: Mosby, 2008: 3-21.
- Carranza FA, Newman MG. Carranza's clinical periodontology . 10th ed. New York: Elsevier, 2006.
- Brunski J, Puello D, Nanci A. Biomaterials and biomechanics of oral and maxillofacial implants:current status and future development. Int J Oral Maxillofac Implants 2000;15:15.
- English CE. Biomechanical concerns with fixed partial dentures involving implants. *Implant Dent* 1993; 2:221.
- Mish CE. Contemporary implant dentistry. 3rd ed. 2008.
- Weinberg LA. Reduction of implant loading using a modified centric occlusal anatomy. *Int J Prosthodont* 1998; 11:550 , 1998.
- Mish CE. Dental implant prosthetics, 2005 chap:6.
- Lindquist JW, Rockler B, Carlsson GE. Bone resorption around fixtures in edentulous patients treated with mandibular fixed tissue integrated prostheses. *J Prosthet Dent* 1988; 59-63.
- Shakleton JL, Carr L, Slabbert JCB, Becker PJ. Survival of fixed implant-supported prostheses related to cantilever lengths. *J Prosthet Dent* 1994; 71(1):23-6.
- Wyatt CC, Zarb Z. Bone level changes proximal to oral implants supporting fixed partial prostheses. *Clin Oral Impl Res* 2002; 13:162-168.
- Quirynen M, Naert I, van Steenberghe D. Fixture design and overload influenced marginal bone loss and fixture success in the Branemark system. *Clin Oral Implants Res* 1992; 3:104-111.
- Brose MO, Avers RJ, Rieger MR, Duckworth JE. Submerged alumina dental root implants in humans: five-year evaluation. *J Prosthetic Dent* 1989; 61: 594-601.
- Wyatt CCL, Zarb GA. Treatment outcomes of patients with implant-supported fixed partial prostheses. *Int J OralMaxillofac Implants* 1998; 13: 204-211.
- Lekholm U, Gunne J, Henry P, Higuchi K, Linden U, Bergstro'm C, van Steenberghe D. Survival of the Branemark implant in partially edentulous jaws: a 10-year prospective multicenter study. *Int J Oral Maxillofac Implants* 1999; 14: 639-645.
- Naert I, Koutsikakis G, Quirynen M, Jacobs R, van Steenberghe D. Biologic outcome of implant-supported restorations in the treatment of partial edentulism. Part I: a longitudinal clinical evaluation. *Clin Oral Implants Res* 2002; 13: 381-389.
- Ten Bruggenkate CM, Asikainen P, Foitzik C, Krekeler G, Sutter F. Short (6mm) nonsubmerged dental implants: results of amulticenter clinical trial of 1 to 7 years. *Int J Oral Maxillofac Implants* 1998; 13: 791-798.
- Friberg, B, Gro'ndahl K, Lekholm U, Branemark P:ILong-term follow-up of severely atrophic edentulous mandibles reconstructed with short Branemark implants. *Clin Oral Implants Res* 2000; 2: 184-189.
- Renouard F, Nisand D. Short implants in the severely resorbed maxilla: a 2-year retrospective clinical study. *Clin Oral Implants Res* 2005; 7 (Suppl 1): 104-110.
- Rangert BR, Sullivan RM, Jemt TM. Load factor control for implants in the posterior partially edentulous segment. *Int J Oral Maxillofac Implants* 1997; 12: 360-370.
- Nissan J, Gross O, Ghelfan O. The effect of splinting implant-supported restorations on stress distribution of different crown-implant ratios and crown height space, *J Oral Maxillofac Surg* 2011;69:1934-1939.
- Maior BSS, Senna PM. Influence of crown-to-

اختلافاتی که در نتایج مطالعات بدست آمده دیده می شود را می توان ماحصل فاکتور های بسیار متعدد موثر بر روی موضوع تحلیل استخوان و عدم توجه به برخی و یا مورد توجه قرار گرفتن بیشتر بعضی در مقایسه با دیگری در هریک از مطالعات دانست که لزوم بررسی این موضوع را در بررسی های بزرگ چند مرکزی و به صورت طولانی مدت و با استخراج و بررسی همه ای عوامل موثر بر روی ارتباط تحلیل با نسبت های متفاوت تاج به ایمپلنت را نشان می دهد. همینطور یکی دیگر از عوامل تاثیر گذار و نقطه ابهام همه مطالعات حاضر فقدان کافی مونه هایی با نسبت های تاج به ایمپلنت با مقادیر بالای ۲ می باشد.

- implant ratio, retention system, restorative material, and occlusal loading on stress concentrations in single short implants. *J Oral Maxillofac Implants* 2012; 27:e13-e18.
22. Blance RJ. To what extend does the crown-to-implant ratio affect the survival and complication of implant-supported reconstructions? A systematic review. *Clin Oral Impl Res* 2009; 20 (Suppl. 4): 67-72.
23. Blance RJ, Bernard JP. A 10-year prospective study of ITI dental implants placed in the posterior region. II: Influence of the crown-to-implant ratio and different prosthetic treatment modalities on crestal bone loss. *Clin Oral Impl Res* 2007; 18: 707-714.
24. Birdi H, Schulte J. Crown-to-implant ratio of short-length implants. *J Oral Implantol* 2010; 36(6):425-33.
25. Schulte J, Flores AM, Weed M. Crown-to-implant ratios of single tooth implant-supported restorations. *J Prosthet Dent* 2007; 98(1):1-5.
26. Schneider D, Christoph HF, Hämmmerle, Witt L. Influence of the crown-to-implant length ratio on the clinical performance of implants supporting single crown restorations: a cross-sectional retrospective 5-year investigation. *Clin Oral Implant Res* 2012; 23:169-174.
27. Rangert BR, Krogh PH, Langer B, Van Roekel N. Bending overload and implant fracture: a retrospective clinical analysis. *Int J Oral Maxillofac Implants* 1995; 10: 326-334.
28. Kyung-Jin Lee, Yong-Gun Kim. Influence of crown-to-implant ratio on periimplant marginal bone loss in the posterior region: a five-year retrospective study. *J Periodontal Implant Sci* 2012; 42:231-236.

Original Article

Comparison of the Influence of Crown to Implant Ratio on Marginal Bone Loss around Implants in Posterior Areas of the Maxilla and Mandible

M. Khoshhal, D.D.S, M.Sc.^{*}; F. Vafaei, D.D.S, M.Sc.^{**}; S. Sedigh, Ph.D.^{***}
A. Ghodrati, D.D.S^{****}

Received: 5.10.2015 Accepted: 29.2.2016

Abstract

Introduction & Objective: Due to the patients' growing interest in the use of dental implants, medical staff should be completely aware of treatment success and prognostic factors to prevent failures. The purpose of this study was to evaluate the effect of different crown to implant ratio (C / I Ratio) in the posterior areas of the maxilla and mandible as one of the most important principles of biomechanics on marginal bone loss around the implant neck (MBL).

Material & Methods: This study was conducted as a prospective cohort study. In this study, patients treated at a private dental implants office during the years 2013-2014 were selected. Parallel digital radiographs 6 months and 12 months after loading the implants were measured to evaluate the effects of prosthetic implants on posterior areas of the maxillary and mandibular crowns by a digital caliper. All patients were evaluated radiographically and data were collected and analyzed by SPSS 16 with non parametrical tests.

Results: A total of 48 fixtures of SIC Implant System in 18 patients, including 28 pcs in maxilla and 20 pcs in mandible were evaluated. Statistical analysis of marginal bone level around the implant neck in radiography taken showed no significant difference in the effect of different C/I Ratio of marginal bone loss around implants ($P=0.094$). Comparison of posterior areas of the maxilla and mandible also showed no difference between the effects of different amounts of C/I Ratio of the marginal bone.

Conclusion: The present study showed that the marginal bone loss was not statistically significant after the placement of implants in the posterior region of the jaw with a different range of crown – to- implant ratio from 0.87 to 2.55. Thus, it seems that there is no relationship between marginal bone loss around the implant neck with different proportions of crown - implant and with the location of the treatment ($P>0.05$).

(*Sci J Hamadan Univ Med Sci 2016; 23 (1):5-16*)

Keywords: Crowns / Dental Implants / Marginal Bone

---

* Assistant Professor, Department of Periodontics , School of Dentistry
Hamadan University of Medical Sciences & Health Services, Hamadan, Iran.

** Assistant Professor, Department of Prosthodontics, School of Dentistry
Hamadan University of Medical Sciences & Health Services, Hamadan, Iran.

*** Ph.D. Students in Measurement, Allameh Tabatabaei University, Tehran, Iran.

**** Dentist, (aminghodrati@chmail.ir)